

(Lovforslag nr. L 143. Fremsat 26/2 82. Første behandling 18/3 82. Betænkning 19/5 82. Anden behandling 27/5 82. Tillægsbetænkning 28/5 82).

Der var stillet 11 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Der er sket det pudsige med dette lovforslag, at vi fik vedtaget nogle ændringsforslag ved andenbehandlingen, derefter kom ministeren i samråd om eftermiddagen, og så har man foreslået nogle ændringer, som næsten bringer os tilbage til udgangspunktet. Det synes jeg er en lidt mærkelig måde at behandle et lovforslag på.

For mig er formuleringerne ikke så vigtige, så jeg kan godt leve med det, der står, men jeg vil gerne have, at ministeren kan bekræfte, at det, der nu bliver vedtaget, betyder, at i forhold til, som det er i dag, er konsulenternes stilling styrket med hensyn til at have den kunstneriske afgørelse af, hvilke film der får bevilget penge.

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Til fru Marianne Bentsen-Pedersen kan jeg sige, at jeg under lovforslagets anden behandling gjorde opmærksom på, at jeg ikke følte mig fuldstændig sikker på, at vi under udvalgets drøftelser virkelig var nået til det helt rigtige resultat med hensyn til forholdet mellem de sagkyndige, altså konsulenterne, og filminstitutets ansvarlige bestyrelse.

Jeg kan bekræfte, at det er rigtigt, at konsulenternes stilling er således, at den kunstneriske afgørelse alene ligger hos dem. Den formulering, som kulturudvalgets flertal er nået frem til – her tænker jeg på ændringsforslag nr. 3 – er ikke den formulering, jeg selv har foreslået, men jeg mener, at den er udtryk for den samme intention, og derfor har jeg kunnet tiltræde den formulering.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1–11 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 143 stemmer mod 14.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af:

Forslag til lov om biblioteksafgift.

(Lovforslag nr. L 145. Fremsat 17/3 82. Første behandling 31/3 82. Betænkning 19/5 82. Anden behandling 27/5 82. Tillægsbetænkning 27/5 82).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 143 stemmer mod 14.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om aktieselskaber.

(Lovforslag L 119. Fremsat 19/2 82. Første behandling 12/3 82. Betænkning 18/5 82. Anden behandling 27/5 82. Tillægsbetænkning 28/5 82).

Der var stillet 6 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Dyremose (KF):

Det fremgår af tillægsbetænkningen, at vi vil redegøre for vores stilling til ændringsforslagene ved tredje behandling, og det skal jeg derfor kort gøre.

Ændringsforslag nr. 1 til lov om aktieselskaber og de tilsvarende ændringsforslag til de to lovforslag om anpartsselskaber og forsikringsselskaber er et nyt udtryk for den beklagelige udvikling, der er sket i udarbejdelsen af den danske selskabslovgivning. Det er et udtryk for, at den industriminister, der hævder at være positiv over for erhvervslivet, i virkeligheden helst vil lave selskabslovgivning sammen med SF. Derfor foreslår man nu en yderligere stramning af reglerne om aktionærlån, således at det bliver endnu dårligere for mange af dem, der har aktier i virksomhederne.

Med denne stramning kommer man helt ud i det barokke, f.eks. for medarbejderaktionærer. Hvis f.eks. et ægtepar eller to samlevende er ansat i en virksomhed og den ene af dem har en enkelt aktie i virksomheden, så vil den anden ikke længere kunne opnå de personalegoder, som alle ikke-aktionærer i virksomheden kan opnå. Det er simpelt hen en horribel stramning, som vi på det kraftigste må vende os imod.

Industriministeren har i udvalgsarbejdet mellem anden og tredje behandling henvist til, at virksomhederne jo blot kan etablere sociale fonde, der kan foretage udlån til medarbejderaktionærer. Men i et svar, som vi har fået i almindelig del på bilag 55, står der om disse sociale fonde:

»Det bemærkes, at fondes vilkår for tiden er under en gennemgribende analyse i et de-

partementalt fællesudvalg under justitsministeriets koordination.«

Med andre ord: det er langt fra sikkert, hvilke regler disse sociale fonde, som man her ligesom henholder sig til, vil komme til at leve under i fremtiden. Der er altså anledning til, at medarbejderaktionærer og andre aktionærer kan føle sig aldeles utrygge ved det lovforslag, som nu er ved at blive gennemført. Vi vil derfor selvsagt stemme imod det ændringsforslag.

Der er i ændringsforslagene enkelte lempelser, som vi kan stemme for. Det gælder ændringsforslag nr. 6 til forslaget vedrørende aktieselskabsloven og de tilsvarende ændringsforslag til de andre lovforslag, hvorefter de selskaber, der blot er anmeldt inden den 1. januar 1983, får en frist indtil 1. januar 1985 til at bringe deres mindstekapital op på det lovpligtige beløb. Det er en lempelse, som vi selvsagt vil støtte.

Vedrørende anpartsselskabsloven bliver det nu foreslået, at anpartskapitalen ikke som vedtaget ved anden behandling skal være på 100.000 kr., men skal være på 80.000 kr. Det er en lempelse, og derfor vil vi stemme for det ændringsforslag. Hvis det falder her ved tredje behandling, vil de 100.000 kr., som blev vedtaget ved anden behandling, være gældende lov.

Men jeg vil gerne understrege, at der stadig væk er tale om en helt urimelig stramning af kravet til kapital. Lempelsen fra de 100.000 kr. til de 80.000 kr. betyder, at hvor virksomhederne tidligere skulle skaffe eller indskyde i størrelsesordenen 4 mia kr., så skal de nu indskyde $3\frac{1}{4}$ mia kr. Vi har fået det regnestykke, som jeg refererede til ved anden behandling, bekræftet. Der er tale om beløb af denne størrelsesorden. Det fremgår godt nok af et svar fra ministeren i almindelig del, at der skulle være andre måder at fremskaffe disse midler på, så man undgår selskabsbeskatningen og derfor ikke har behov for at fremskaffe de 6,6 mia kr., jeg nævnte ved anden behandling, og som nu bliver nedbragt til 5,4 mia kr. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at en af de måder, man henviser til, nemlig at finansiere kapitalforhøjelsen ved indskud fra nuværende eller fremtidige selskabsdeltagere gennem nytægning, normalt vil forudsætte, at de, der skal indskyde midlerne, har tjent pengene et andet sted. Det vil sige, at de typisk vil være

[Dyremose]

indkomstbeskattede af det, måske med en marginalskatteprocent på op til 70. Det vil sige, at det tal, jeg nåede frem til ved anden behandling, holder. Jeg synes at de, der vil stemme for dette lovforslag, skal være opmærksomme på, at der stadig væk bliver lagt en meget kraftig byrde på virksomhederne med hensyn til at fremskaffe kapital.

Blandt de øvrige ændringsforslag er der som nr. 5 til anpartsselskabslovforslaget et forslag om, at selskaber, der er omfattet af lov om visse kreditinstitutter, og som også kan være registreret som anpartsselskaber, skal sidestilles med aktieselskaber. Vi vil støtte dette ændringsforslag, men det er yderligere et eksempel på, at industriministeren undervejs i arbejdet har fundet ud af, at det meget omfattende lovforslag, han har fremsat, indeholdt en række fejl, indeholdt en række ting, som skulle rettes ved ændringsforslag, hvoraf nogle fremkom ved anden behandling og andre ved tredje behandling. Det er et eksempel på, at dette i uhyggelig grad – til trods for at man har søgt at give rimelige svar – minder om lovsjusk, hvor konsekvenserne af det, vi gennemfører nu, er mangelfuldt belyst.

Som konsekvens af den holdning vil vi ved den endelige behandling stemme imod lovforslaget som helhed.

Hvis det må være mig tilladt den bemærkning – for at jeg kan undgå at komme på talerstolen en ekstra gang – så vil jeg sige, at en af hovedårsagerne til, at vi stemmer imod det samlede lovkompleks, er en række stramninger, der viser, at industriministeren vil basere selskabslovgivningen på SF fremfor på et bredt samarbejde med de borgerlige partier. Det er et sørgeligt kapitel i selskabslovgivningens historie, der skrives i dag.

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at vi har sagerne til behandling hver for sig, men jeg har forstået, at omtalen af de efterfølgende sager vil fremme sagsbehandlingen.

Ellemann-Jensen (V):

Venstre kan ikke støtte de ændringsforslag, hvor ministeren yderligere skærper sit forbud imod aktionærlån. Vi føler, at det kan skabe nogle helt absurde situationer, og vi er meget skuffede over, at det ikke har været muligt at få ministeren i tale, så man kunne

have fået nogle ordninger ud af det, som virksomhederne kunne leve med.

Derimod kan vi støtte de ændringsforslag, hvor ministeren gennemfører nogle meget, meget beskedne lempelser i kapitalkravet. Vi finder, det er helt utilstrækkeligt, men da lidt også har ret, kan vi da støtte ministerens ændringsforslag på dette punkt.

Sammenfattende må vi finde, at det har været så svært at få ministeren i tale, og at der er så mange stramninger i dette lovforslag, som ikke er nødvendige, at vi ved tredje behandling vil stemme imod ministerens lovforslag.

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg har undertiden rost vores industriminister fra denne talerstol. Jeg må sige, at ændringsforslag nr. 1 til aktieselskabslovforslaget gør, at jeg godt kunne have lyst til at trække en del af denne ros tilbage. Det viser nemlig, at industriministeren ikke ønsker at basere landets selskabslovgivning på en bred opbakning her i tinget, men tværtimod danser efter SFernes pibe, når man her på faldebrevet ved behandlingen af disse lovforslag får serveret sådan en grille fra SF, som har fundet ud af, at her kan man altså få en luns kød mere til en rød spegepølse. Den hopper industriministeren straks på. Jeg er meget skuffet over, at det kan finde sted.

Det er i det hele taget trist, at vi er i den situation, at vi skal tage stilling til dette meget vigtige forslag vedrørende erhvervslivets grundlov i denne uge, hvor vi ikke rigtig ved, om vi i det hele taget har en regering, der tør blive siddende. Behandlingen af disse ting burde suspenderes, indtil vi ved, hvem der vil regere. Men jeg forstår, at nu er dette altså til tredje behandling, og så må vi se at få det bedst mulige ud af det.

Vi må med afsky vende os imod ændringsforslag nr. 1 vedrørende aktieselskabsloven og nr. 3 vedrørende anpartsselskabsloven, men selvfølgelig tiltræder vi de ændringsforslag, som lempes lidt. Når det radikale parti ellers har en fornuftig erhvervspolitisk ordfører, er det lidt trist, at fru Janne Normann har ladet sig nøje med disse små lunser, for at det radikale parti vil være med til at trække det her igennem. Jeg kan egentlig ikke forstå, at de radikale – især i den parlamentariske situation, der er nu – vil være med til at trække disse lovforslag igennem på basis

[Askjær Jørgensen]

af de ganske små bolsjer, man har fået i form af de ændringsforslag, industriministeren har stillet.

Hahn (CD):

Det er da godt, vi ikke har en fjerdebehandling, så vi får det overstået nu. Der bliver ingen gentagelser af det, vi hørte ved første og anden behandling. Jeg skal ganske kort meddele, at mit parti, centrum-demokraterne, naturligvis vil stemme imod det af industriministeren stillede ændringsforslag om, at et selskab ikke må yde lån til personer, der er i familie el.lign. med en aktionær. De øvrige ændringsforslag, som udvalget eller et flertal i udvalget går ind for, stemmer vi for.

Vi er tilfredse med, at industriministeren vil gå ned fra de 100.000 kr. til de 80.000 kr. for anpartsselskaber, og at man blot inden årets udgang behøver at indsende ansøgning om registrering, for at kapitalinskuddet først skal være fuldt indbetalt 1. januar 1985. Det stemmer vi for.

Ved lovforslagets endelige vedtagelse anbefaler jeg, at man undlader at stemme.

Janne Normann (RV):

Jeg skal bare sige til hr. Askjær Jørgensen, at hvis han havde lyttet efter, hvad vi har sagt f.eks. om aktionærlån og om fordele og ulemper ved små eller store krav til egenkapitalen for anpartsselskaber, så ville han såmænd ikke have undret sig, og så ville hr. Askjær Jørgensen såmænd heller ikke have syntes, at vi havde ladet os nøje med små lunser. Vi har fået nogle meget væsentlige ændringer igennem på disse områder.

Det er en given sag, at vi stemmer for det ændringsforslag, der er kommet mellem anden og tredje behandling, vedrørende forbuddet imod aktionærlån. Vi har været imod aktionærlån – det har vi sagt tidligere i forbindelse med et forslag fra SF under regnskabslovsbehandlingen og under behandlingen af de foreliggende lovforslag – og så er det da givet, at et hul i forbuddet mod aktionærlån vil vi også gerne have stoppet. Jeg mener ikke, det er nogle små ændringer, vi har fået gennemført, og jeg mener ikke, der skal være huller i loven.

Med hensyn til kravet om egenkapital, så er der jo fordele og ulemper, som jeg også sagde ved førstebehandlingen, ved alle størrelser. Der er fordele for kreditorerne ved et

stort krav, og der er ulemper for iværksætterne ved et lille krav. Vi mener, at vi er havnet et helt korrekt sted på de 80.000 kr. for anpartsselskaber, mens de 300.000 kr. for aktieselskaber jo hele tiden har været med vores gode vilje.

Endelig skal jeg nævne ændringen af bestyrelsesmedlemmernes ansvar, hvor vi jo også har fået væsentlige ændringer igennem.

Hvis hr. Askjær Jørgensen regner det for små lunser, så ved jeg ikke rigtig, hvad der skal til for at imponere hr. Askjær Jørgensen. Jeg kan anbefale, at der stemmes for de ændringsforslag, som ministeren og udvalget er kommet med mellem anden og tredje behandling.

(Kort bemærkning).

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg kan sige til fru Janne Normann, at det er naturligvis spørgsmålet om kapitalkravet til anpartsselskaber, jeg sigter til. Jeg mente, at det radikale venstre tidligere havde påberåbt sig at være de mindre erhvervsdrivendes parti. Jeg har forsøgt at forklare fru Janne Normann både her i salen og under udvalgsarbejdet, at det drejer sig om, at de mindre erhvervsdrivende skal have en ventil, indtil man eventuelt får mulighed for at blive beskattet, som man gør i selskaber. De, der nu driver erhvervsvirksomhed i privatejet form, bliver straffet hårdt af skattevæsenet. Det ved fru Janne Normann. Nu forringer man altså disse erhvervsdrivendes muligheder for at finde en lempeligere måde med hensyn til beskatning. Ved at lade sig nøje med en reduktion på 20.000 kr. i ministerens kapitalkrav har de radikale meget groft svigtet de mindre erhvervsdrivende i dette samfund, og det er nødvendigt at sige det her. Hvis ikke fru Janne Normann kommer med en klar begrundelse for, hvorfor de mindre erhvervsvirksomheder skal straffes med disse store kapitalkrav, så må vi altså sige, at de radikale har glemt, at de tidligere har haft rødder hos de mindre erhvervsdrivende.

(Kort bemærkning).

Janne Normann (RV):

Egen sund fornuft er meget god at bruge, men kloge folk er også værd at rådspørge. Hvis hr. Askjær Jørgensen havde kigget på de råd, vi har fået undervejs under behand-

[Janne Normann]

lingen af disse lovforslag, som jo er meget vel gennemarbejdede, så ville hr. Askjær Jørgensen også erindre, at f.eks. Håndværksrådet har anbefalet forhøjelsen til de 100.000 kr. Der står et samlet håndværksråd bag. Hvis man mener, at vi bedre varetager de små erhvervsdrivendes interesser ved at spørge Bankforeningen og Industrirådet og lytte til de råd, vi får derfra, så har man jo lov til at have den opfattelse, men ikke alene alle de radikale håndværkere og små, selvstændige erhvervsdrivende, jeg har drøftet dette spørgsmål med, men også Håndværksrådet anbefaler forhøjelsen. Det synes jeg er en væsentlig begrundelse.

Industriministeren (Erling Jensen):

Jeg kan bekræfte fru Janne Normanns betragtninger om et overmåde grundigt udvalgsarbejde. Det resultat, der er kommet ud af disse drøftelser, kan jeg tilslutte mig, og jeg kan glæde mig over, at de ændringsforslag, jeg i dag har haft lejlighed til at stille, får større tilslutning end ændringsforslag stillet på noget tidligere tidspunkt, hvad der også siger noget om behandlingen og forståelsen af dette lovforslag undervejs.

Med hensyn til forbuddet mod aktionærlån kan jeg bekræfte, at den udvidelse, der er til de nærmeste pårørende, er en naturlig konsekvens.

Med hensyn til kapitalstørrelserne har vi altså fastholdt aktiekapitalstørrelsen på de 300.000 kr., og jeg kan bekræfte, at ændringen i anpartsloven til 80.000 kr. ligger lige så tæt på, hvad en matematisk fremregning ville give, som de 100.000 kr., jeg oprindeligt havde anbefalet.

Jeg kan derfor støtte ændringsforslagene og glæde mig over den større tilslutning.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1
vedtoges med 89 stemmer mod 69.

Ændringsforslag nr. 2-6
vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges, idet 89 stemte for, 58 imod; 11 stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om anpartsselskaber.

(Lovforslag nr. L 120. Fremsat 19/2 82. Første behandling 12/3 82. Betænkning 18/5 82. Anden behandling 27/5 82. Tillægsbetænkning 28/5 82.

Der var stillet 12 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-12
vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges, idet 89 stemte for, 58 imod; 11 stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.